

Lektor Gunnar Normann:

DAGBLADETS

kronikk 6. april 1960

KIRKELIG SLOW-FOX

Kirken har i senere tid nærmet seg dansegolvet med en viss intim interesse. Studentprest Alex Johnson har fulgt løypa over andakter i hoppbakken til innlegg i dansepauser på lørdagskvelden. Til ungdommens trøst har han forkynt at man ikke i og for seg er helvete nærmere på dansegolvet enn andre steder. Selv om man nok kan være særlig utsatt for djevelens renker der. —

Positiv konklusjon på dette skulle muligens bli den at det gjelder å tilføre våre samværsformer på dansegolvet en viss etikk. Dette er jo noe som våre danseskoler fremmer, for så vidt som de iallfall stiller dansen inn under estetiske krav. Dermed er dansen underordnet de samme kultiveringsmål som våre øvrige samværsformer er. Vi skulle ha mulighet for å regne med kirkens støtte når det gjelder skoleing på dette området som på alle andre felt hvor vi anses som kalt til å underlegge oss naturen uten å fornekte den. Det offisiøse forslaget vi nylig har fått om danseopp-læring i skolen skulle for så vidt minst av alt møte motstand på kirkelig hold.

Nå er denne saken av en viss kulturpolitisk interesse i dette landet hvor samlivsformene åpenbart skaper alvorlige problemer for samfunnsutviklingen. Særlig aktuelt er dette på landsbygda i forbindelse med reisning av samfunnshus. Det er som kjent en av Kristelig Folkepartis to eller tre oppgaver i vårt politiske liv å bekjempe

reisning av slike bygg med mindre de underordner seg partitilhengernes spesielle syn på dansefester. Lavt antall samfunnshus har jo også den fordel at det blir færre spillesteder for Riksteatret. Så kan da kristendommens utvalgte talsmenn på Stortinget med desto bedre ensartet samvittighet stemme mot skikkelige bevilgninger til samfunnshus så vel som til vårt iherdig arbeidende nasjonale teater. Negativismen overfor dansen er et naturlig utslag av aggresjonen mot et folkeliv som nå en gang ikke kan dikteres alle slags snevre og angstbundne kultur- og atferdsmønstre. (Det skulle bli et trangt og kvalmt sentrum om Venstre lot seg «samle» med fraksjoner som identifiserer religionen med tilsvarende normer for vår kulturpolitikk.)

★

Den nye biskopen i Sør-Hålogaland er kommet i skade for å bli dypt og skjebnesvangert misforstått under vitas i Rana. Han er blitt referert gjennom NTB som om han ikke er motstander av dans! Men for at verden fremdeles skal bestå til påske og til glede og trøst for alle som var blitt sjokkert nok fra før over studentprestens fritalenhet, iler biskopen til med et ettertrykkelig dementi. Det er nettopp motstander av moderne dans han er.

Biskopens standpunkt er jo unektelig noe relativt for så vidt som det

bare er «moderne» dans han er motstander av. Han må etter dette antas å kunne akseptere god, gammel reinlender, masurka eller kanskje endog en vals? — Men det MRA-engasjerte Vårt Land bekymrer seg ikke om slike bagateller. Her dyrkes nok absoluttene med vanlig kategorisk konsekvens. Biskopens dementi blir en utmerket foranledning til å rykke ut på lederplass med et angrep på studentprestens grønne lysblink for dansen, et ytterst faretruende signal etter bladets spesielle trafikklover. For, som det heter i bladets leder: «Nå mangler det faktisk bare at noen begynner å tale sånn passe uklart om det 6. bud.» Den seksuelle utglidning er begynt. Arme studentprest! Hva er det ikke for en skrekkelig moraloppløsning han har satt i gang. —

En kan si det er store ting vi drøfter i dette landet når et naturlig fenomen som dans kan komme såpass i sentrum. Formodentlig skal vi nok få oppleve at våre stortingsmenn gir seg til å diskutere for og imot dans når spørsmålet om dans i skolens regulære undervisning kommer opp for alvor. Og en kan nok også undre seg over når vi skal få en grundig diskusjon her i landet om årsakene til all krampaktigheten omkring atferdsformene. Det er jo denne krampaktigheten som er av det onde, enten den nå gir seg utslag i urealistisk negativisme overfor dans eller for den saks skyld i dansegalenskap. Selv Vårt Land innrømmer at det bør foregå «en prosess i retning av å løse opp visse konvensjoner som i tidens løp er blitt foreldet». Men når bladet samtidig stiller forbud mot dans utenfor denne prosessen, må en jo spørre hva som er konvensjon og hva som er etisk forpliktende prinsipp. Krampetak om visse konven-

sjoner mens man oppgir andre som i tidens løp er blitt foreldet, representerer iallfall ikke noe holdbart grunnprinsipp for frigjøringsprosessen.

På denne bakgrunn er all ståheien omkring dansespørsmålet tross alt noe mer enn et fenomen innenfor visse religiøse kretser som det kan smiles overbærende av. Den er først og fremst en utfordring til kirken om å søke ny klarhet over sitt forhold til konvensjonelle normer så vel som til normativ etikk i det hele. Så lenge kirken her danser slow-fox rundt den varme grauten, er den ikke bare uskikket som statsautorisert veileder i etiske spørsmål. Den er også alvorlig handicapped i løsningen av sine oppgaver på det rent religiøse planet.

Fremdeles er det slik hvor ungdom ferdés i landet vårt at «de religiøse» vanligvis er de som ikke danser — og omvendt. Mon det skulle bekymre den nye biskopen i Sør-Hålogaland at et overveldende antall av ungdommen ved våre lærerskoler betrakter seg som ikke-religiøse (ikke kristne) mye fordi de ikke kan tilpasse seg de atferdsmønstre som dyrkes i kristelige elevlag og religiøse kretser ellers? Og dette er vel å merke den samme ungdom som får ansvaret for kristendomsundervisningen i folkeskolen, en undervisning som statskirken står og faller med. Kanskje ville det være klokt av den samme biskop og hele hæren av hans meget kristelige meningsfeller om de innså at problemet stikker dypere enn til å ta avstand fra «moderne dans» — at det går like ned til spørsmålet om hva som er kirkens egentlige fundament i dette landet.